

SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (tretji senat)
z dne 17. marca 2005*

V zadevi T-285/03,

Agraz, SA, s sedežem v Madridu (Španija),

Agrícola Conservera de Malpica, SA, s sedežem v Toledu (Španija),

Agridoro Soc. coop. rl, s sedežem v Pontenuru (Italija),

Alfonso Sellitto SpA, s sedežem v Mercatu S. Severino (Italija),

Alimentos Españoles, Alsat, SL, s sedežem v Don Benitu, Badajoz (Španija),

AR Industrie Alimentari SpA, s sedežem v Angriju (Italija),

Argo Food – Packaging & Innovation Co. SA, s sedežem v Serresu (Grčija),

* Jezik postopka: francoščina.

Asteris Industrial Commercial SA, s sedežem v Atenah (Grčija),

Attianese Srl, s sedežem v Noceri Superiore (Italija),

Audecoop distillerie Arzens – Techniques séparatives (AUDIA), s sedežem v Montréalu (Francija),

Benincasa Srl, s sedežem v Angriju,

Boschi Luigi & Figli SpA, s sedežem v Fontanellatu (Italija),

CAS SpA, s sedežem v Castagnaru (Italija),

Calispa SpA, s sedežem v Castelu San Giorgio (Italija),

Campil – Agro Industrial do Campo do Tejo, L^{da}, s sedežem v Cartaxu (Portugalska),

Campoverde Srl, s sedežem v Carinoli (Italija),

Carlo Manzella & C. Sas, s sedežem v Castelu San Giovanni (Italija),

Carmine Tagliamonte & C. Srl, s sedežem v Sant'Egidio del Monte Albino (Italija),

Carnes y Conservas Españolas, SA, s sedežem v Meridi (Španija),

Cbcotti Srl, s sedežem v Noceri Inferiore (Italija),

Cirio del Monte Italia SpA, s sedežem v Rimu (Italija),

Consorzio Ortofrutticoli Trasformati Polesano (Cotrapo) Soc. coop. rl,
s sedežem v Fiessu Umbertianu (Italija),

Columbus Srl, s sedežem v Parmi (Italija),

Compal – Companhia produtora de Conservas Alimentares, SA, s sedežem
v Almeirimu (Portugalska),

Conditalia Srl, s sedežem v Noceri Superiore,

Conservas El Cidacos, SA, s sedežem v Autolu (Španija),

Conservas Elagón, SA, s sedežem v Corii (Španija),

Conservas Martinete, SA, s sedežem v Puebli de la Calzada (Španija),

Conservas Vegetales de Extremadura, SA, s sedežem v Bajadozu,

Conserve Italia Soc. coop. rl, s sedežem v San Lazzaru di Savena (Italija),

Conserves France SA, s sedežem v Nimesu (Francija),

Conserves Guintrand SA, s sedežem v Carpentrasu (Francija),

Conservificio Cooperativo Valbiferno Soc. coop. rl, s sedežem v Guglionesiju (Italija),

Consorzio Casalasco del Pomodoro Soc. coop. rl, s sedežem v Rivarolu del Re ed Uniti (Italija),

Consorzio Padano Ortofrutticolo (Copador) Soc. coop. rl, s sedežem v Collecchiu (Italija),

Copais Food and Beverage Company SA, s sedežem v Nei Ionii (Grčija),

Tin Industry D. Nomikos SA, s sedežem v Marousiju (Grčija),

Davia Srl, s sedežem v Gragnanu (Italija),

De Clemente Conserve Srl, s sedežem v Fiscianu (Italija),

DE. CON Srl, s sedežem v Scafatiu (Italija),

Desco SpA, s sedežem v Terracini (Italija),

„Di Lallo“ – Di Teodoro di Lallo & C. Snc, s sedežem v Scafatiu,

Di Leo Nobile – SpA Industria Conserve Alimentari, s sedežem v Castelu San Giorgio,

Marotta Emilio, s sedežem v Sant'Antoniu Abate (Italija),

E. & O. von Felten SpA, s sedežem v Fontaniniju (Italija),

Egacoop, S. Coop., L^{da}, s sedežem v Andosilli (Španija),

Elais SA, s sedežem v Atenah,

Emiliana Conserve Srl, s sedežem v Bussetu (Italija),

Perano Enrico & Figli Spa, s sedežem v San Valentinu Torio (Italija),

FIT – Fomento da Indústria do Tomate, SA, s sedežem v Águas de Moura (Portugalska),

Faiella & C. Srl, s sedežem v Scafatiyu,

„Feger“ di Gerardo Ferraioli SpA, s sedežem v Angriju,

Fratelli D'Acunzi Srl, s sedežem v Noceri Superiore,

Fratelli Longobardi Srl, s sedežem v Scafatiju,

Fruttigel Soc. coop. rl, s sedežem v Alfonsinu (Italija),

G3 Srl, s sedežem v Noceri Superiore,

Giaguaro SpA, s sedežem v Sarnu (Italija),

Giulio Franzese Srl, s sedežem v Carbonari di Nola (Italija),

Greci Geremia & Figli SpA, s sedežem v Parmi,

Greci – Industria Alimentare SpA, s sedežem v Parmi,

Greek Canning Co. SA Kyknos, s sedežem v Nauplionu (Grčija),

Grilli Paolo & Figli – Sas di Grilli Enzo e Togni Selvino, s sedežem v Gambettoli (Italija),

Heinz Iberica, SA, s sedežem v Alfaru (Španija),

IAN – Industrias Alimentarias de Navarra, SA, s sedežem v Vilafranci (Španija),

Industria Conserve Alimentari Aniello Longobardi – Di Gaetano, Enrico & Carlo Longobardi Srl, s sedežem v Scafatiu,

Industrias de Alimentação Idal, L^{da}, s sedežem v Benaventu (Portugalska),

Industrias y Promociones Alimentícias, SA, s sedežem v Miajadasu (Španija),

Industrie Rolli Alimentari SpA, s sedežem v Rosetu degli Abruzzi (Italija),

Italagro – Indústria de Transformação de Produtos Alimentares, SA, s sedežem v Castanheiri do Ribatejo (Portugalska),

La Cesenate Conserve Alimentari SpA, s sedežem v Ceseni (Italija),

La Dispensa di Campagna Srl, s sedežem v Castagnetu Carducei (Italija),

La Doria SpA, s sedežem v Angriju,

La Dorotea di Giuseppe Alfano & C. Srl, s sedežem v Sant'Antoniu Abate,

La Regina del Pomodoro Srl, s sedežem v Sant'Egidiu del Monte Albino,

„La Regina di San Marzano“ di Antonio, Felice e Luigi Romano Snc, s sedežem v Scafatiyu,

La Rosina Srl, s sedežem v Angriju,

Le Quattro Stelle Srl, s sedežem v Angriju,

Lodato Gennaro & C. SpA, s sedežem v Castelu San Giorgio,

Louis Martin production SAS, s sedežem v Monteuxu (Francija),

Menú Srl, s sedežem v Medolli (Italija),

Mutti SpA, s sedežem v Montechiarugolu (Italija),

National Conserve Srl, s sedežem v Sant'Egidio del Monte Albino,

Nestlé España, SA, s sedežem v Miajadasu,

Nuova Agricast Srl, s sedežem v Verignoli (Italija),

Pancrazio SpA, s sedežem v Cavi De'Tirreni (Italija),

Pecos SpA, s sedežem v Castelu San Giorgio,

Pelati Sud di De Stefano Catello Sas, s sedežem v Sant'Antoniu Abati,

Pomagro Srl, s sedežem v Fiscianu,

Pomilia Srl, s sedežem v Noceri Superiore,

Prodakta SA, s sedežem v Atenah,

Raffaele Viscardi Srl, s sedežem v Scafatiju,

Rispoli Luigi & C. Srl, s sedežem v Altavilli Silentini (Italija),

Rodolfi Mansueto SpA, s sedežem v Collecchiu,

Riberal de Navarra S. en C., s sedežem v Castejonu (Španija),

Salvati Mario & C. SpA, s sedežem v Mercatu San Severino,

Saviano Pasquale Srl, s sedežem v San Valentinu Torio,

Sefa Srl, s sedežem v Noceri Superiore,

Serraiki Konservopia Oporokipeftikon Serko SA, s sedežem v Serresu,

Sevath SA, s sedežem v Xantheju (Grčija),

Silaro Conserve Srl, s sedežem v Noceri Superiore,

ARP – Agricoltori Riuniti Piacentini Soc. coop. rl, s sedežem v Garigi di Podenzano (Italija),

Société coopérative agricole de transformations et de ventes (SCATV), s sedežem v Camaretu-sur-Aigues (Francija),

Sociedade de Industrialização de Produtos Agrícolas – Sopragol, SA, s sedežem v Mori (Portugalska),

Spineta SpA, s sedežem v Pontecagnanu Faianu (Italija),

Star Stabilimento Alimentare SpA, s sedežem v Agratu Brianza (Italija),

Steriltom Aseptic – System Srl, s sedežem v Piacenzi (Italija),

Sugal Alimentos, SA, s sedežem v Azambuži (Portugalska),

Sutol – Indústrias Alimentares, L^{da}, s sedežem v Alcáceru do Sal (Portugalska),

Tomsil – Sociedade Industrial de Concentrado de Tomate, SA, s sedežem v Ferreiri do Alentejo (Portugalska),

Transformaciones Agrícolas de Badajoz, SA, s sedežem v Villanuevi de la Serena (Španija),

Zanae – Nicoglou levures de boulangerie industrie commerce alimentaire SA, s sedežem v Solunu (Grčija),

tožeče stranke,

ki jih zastopajo J. da Cruz Vilaça, R. Oliveira, M. Melícias in D. Choussy, odvetniki,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopa M. Nolin, zastopnik, z naslovom za vročanje v Luxembourggu,

tožena stranka,

zaradi odškodninske tožbe, katere predmet je bilo povračilo škode, ki naj bi jo tožeče stranke domnevno utrpele zaradi uporabljenega načina za izračun zneska pomoči za proizvodnjo, predvidene v Uredbi Komisije (ES) št. 1519/2000 z dne 12. julija 2000 o določitvi najnižje cene in zneska pomoči za proizvode, predelane iz paradižnika, za tržno leto 2000/2001 (UL L 174, str. 29),

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (tretji senat),

v sestavi J. Azizi, predsednik, F. Dehousse, sodnik, in E. Cremona, sodnica,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 8. septembra 2004

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

¹ Člen 33(1) ES določa:

„Cilji skupne kmetijske politike so:

- (a) povečati kmetijsko produktivnost s pospeševanjem tehničnega napredka in zagotavljanjem racionalnega razvoja kmetijske proizvodnje ter z optimalno uporabo proizvodnih dejavnikov, zlasti delovne sile;
- (b) s tem zagotoviti primerno življenjsko raven kmetijske skupnosti, zlasti s povečanjem individualnega zaslужka oseb, ki se ukvarjajo s kmetijstvom;
- (c) stabilizirati trge;
- (d) zagotoviti redno preskrbo;

(e) zagotoviti, da je preskrba potrošnikom dostopna po primernih cenah.“

- 2 V členu 2 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/96 z dne 28. oktobra 1996 o skupni ureditvi trga za predelano sadje in zelenjavo (UL L 297, str. 29, v nadaljevanju: osnovna uredba) je v različici, ki velja za obravnavani primer, določeno:

„1. Sistem proizvodne pomoči se uporablja za proizvode iz Priloge I, pridobljene iz sadja in zelenjave, pridelane v Skupnosti.

2. Proizvodna pomoč se odobri predelovalcem, ki so proizvajalcem za surovine plačali ceno, ki ni nižja od najnižje cene po pogodbah med organizacijami proizvajalcev, priznanimi ali začasno priznanimi na podlagi Uredbe (ES) št. 2200/96, na eni strani in predelovalci na drugi [...]“

- 3 Člen 4 osnovne uredbe v različici, ki velja za obravnavani primer, določa:

„1. Proizvodna pomoč ne sme presehati razlike med najnižjo ceno, plačano proizvajalcem v Skupnosti, in ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah in izvoznicah.

2. Znesek proizvodne pomoči se določi tako, da omogoči, da se proizvodi Skupnosti prodajo, v [mejah], določenih v odstavku 1. Pri določanju zneska pomoči se brez poseganja v uporabo člena 5 upošteva zlasti naslednje:

- (a) razlika med ceno surovin v Skupnosti in ceno v večjih konkurenčnih tretjih državah;

- (b) znesek pomoči, določen ali izračunan pred znižanjem iz odstavka 10, če je primerno, za preteklo tržno leto;

in

- (c) če proizvodnja proizvoda v Skupnosti predstavlja znaten delež trga, gibanje količine zunanje trgovine in cen v takšni trgovini, če slednji kriterij povzroča znižanje zneska pomoči.

3. Proizvodna pomoč se določi glede na neto težo predelanega proizvoda. Koeficienti, ki izražajo odnos med težo uporabljenih surovin in neto težo predelanega proizvoda, se opredelijo na standardizirani osnovi. Na podlagi izkušenj se redno posodablajo.

[...]

5. Cena surovin v glavnih konkurenčnih tretjih državah se določi v glavnem na podlagi cen, ki se dejansko uporabljajo ob izhodu s kmetije za sveže proizvode primerljive kakovosti, ki se uporabljajo za predelavo, tehtane na podlagi količin končnih proizvodov, ki jih izvažajo navedene tretje države.

6. Če proizvodnja Skupnosti predstavlja vsaj 50 % količin proizvoda, ki sestavlja potrošniški trg Skupnosti, se gibanje cen in količine uvoza in izvoza ocenjujejo s primerjavo podatkov za koledarsko leto pred začetkom tržnega leta s podatki za preteklo koledarsko leto.

7. V primeru predelanega paradižnika se proizvodna pomoč izračuna za:

(a) paradižnikov koncentrat iz tarifne oznake KN 2002 90;

[...]

9. Komisija določi znesek proizvodne pomoči pred začetkom vsakega tržnega leta [...]. Koeficienti iz odstavka 3, minimalne zahteve glede kakovosti in druga podrobna pravila za uporabo tega člena se sprejmejo v skladu z istim postopkom.

10. Za proizvode, predelane iz paradižnika, skupni strošek za vsako tržno leto ne sme presežati zneska, ki bi bil dosežen, če bi bile francoske in portugalske kvote za koncentrat za tržno leto 1997/1998 naslednje:

— Francija: 24.323 ton,

— Portugalska: 670.451 ton.

V ta namen se pomoč, določena za paradižnikove koncentrate in njihove proizvode v skladu z odstavkom 9, zniža za 5,37 %. Po tržnem letu se lahko plača dodatek, če povečanje francoskih in portugalskih kvot ni povsem izkoriščeno.“

- 4 Nazadnje je v členu 2(1) Uredbe Komisije (ES) št. 1519/2000 z dne 12. julija 2000 o določitvi najnižje cene in zneska pomoči za proizvode, predelane iz paradižnika, za tržno leto 2000/2001 (UL L 174, str. 29) določeno, da je „[z]a tržno leto 2000/2001 [...] proizvodna pomoč iz člena 4 [osnovne uredbe] določena v Prilogi II“. Znesek proizvodne pomoči je bil določen na 17,178 eura za 100 kg paradižnikovega koncentrata z vsebnostjo suhe snovi 28 % ali več, vendar manj kot 30 %.

Dejansko stanje in postopek

- 5 Komisija je z dopisom z dne 4. februarja 2000 zaprosila kitajske organe, naj ji čim prej zagotovijo potrebne informacije za določitev pomoči za tržno leto 2000/2001

v sektorju predelanega sadja in zelenjave, tako da izpolnijo priloženi vprašalnik. Na ta dopis ni dobila odgovora.

- 6 Po sprejetju Uredbe št. 1519/2000 so zastopniki in reprezentativna združenja proizvajalcev proizvodov, predelanih iz paradižnika, iz Španije, Francije, Grčije, Italije in Portugalske obvestili Komisijo o svojih ugovorih in nasprotovali neupoštevanju cene kitajskega paradižnika pri določitvi zneska dodeljene pomoči.

- 7 Organisation européenne des industries de la conserve de tomates (v nadaljevanju: OEICT) in Associação Portuguesa dos Industriais de Tomate sta na Komisijo naslovili več prošenj za spremembo zneska dodeljene pomoči. Eni od teh prošenj je bila priložena kopija pogodbe, v kateri je bila navedena cena proizvoda, plačana kitajskemu proizvajalcu.

- 8 Komisija je v dopisu z dne 5. marca 2001, naslovljenem na portugalskega ministra za kmetijstvo, v odgovor na njegovo prošnjo za revizijo izračuna zneska pomoči navedla, da je bila določitev zneska pomoči za predelavo paradižnika za tržno leto 2000/2001 opravljena ob strogem upoštevanju členov 3 in 4 osnovne uredbe. Potrdila je tudi, da je 13. decembra 2000 prejela pismo OEICT, v katerem je bila navedena cena iz pogodbe, sklenjene na Kitajskem, vendar dodala, da ne more spremeniti svoje odločitve na podlagi cene, ki je določena v samo eni pogodbi in je zadevni nacionalni organi niso potrdili.

- 9 Septembra 2001 so španske diplomatske službe v Pekingu dobile potrdilo, ki so ga izdali kitajski organi, ki za tržni leti 1999 in 2000 navajajo povprečno ceno za paradižnik, plačano proizvajalcem v provinci Xinjiang, ki predstavlja približno 88 % vse kitajske proizvodnje predelanega paradižnika. Ta dokument je bil poslan pristojnemu članu Komisije F. Fischlerju, in sicer mu ga je 9. novembra 2001 poslal portugalski minister za kmetijstvo, 7. decembra 2001 pa tudi OEICT.

- 10 Komisija je 31. januarja 2002 odgovorila OEICT ter znova poudarila, da je bil znesek pomoči določen v skladu s členoma 3 in 4 osnovne uredbe. Komisija, ki se je med drugim oprla na dejstvo, da to ni škodovalo industriji paradiznika v Skupnosti, ki je po njenem mnenju dosegla rekordno raven predelave, je torej menila, da Uredbe št. 1519/2000 ni treba revidirati.
- 11 Komisija je po sestanku 6. novembra 2002 in različnih dopisih, ki so jih nanjo naslovile tožeče stranke, v dopisu z dne 7. januarja 2003 izjavila, da ni nobenega razloga za ponovno obravnavo Uredbe št. 1519/2000.
- 12 V teh okoliščinah so tožeče stranke 18. avgusta 2003 vložile to tožbo.

Predlogi strank

- 13 Tožeče stranke predlagajo Sodišču prve stopnje, naj:
- Komisiji naloži, naj vsaki tožeči družbi plača preostali znesek proizvodne pomoči (kot je podrobno opredeljen v Prilogi A.27 k tožbi) skupaj z obrestmi po obrestnih merah, ki jih določi Sodišče prve stopnje, in sicer od 12. julija 2000 – ali podredno od 13. julija 2000 ali še bolj podredno od 16. julija 2000 – do dne dejanskega plačila;
 - Komisiji naloži plačilo stroškov.

14 Komisija predlaga Sodišču prve stopnje, naj:

- tožbo zavrne kot neutemeljeno;
- tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

Utemeljenost

- 15 Stranke se sklicujejo na ustaljeno sodno prakso Sodišča in Sodišča prve stopnje, v skladu s katero se lahko nepogodbena odgovornost Skupnosti uveljavlja samo, če je izpolnjen niz pogojev v zvezi z nezakonitostjo ravnanja, ki se očita instituciji Skupnosti, dejanskostjo škode ter obstojem vzročne zveze med nezakonitim ravnanjem in navedeno škodo (sodba Sodišča z dne 17. decembra 1981 v združenih zadevah Ludwigshafener Walzmuehle in drugi proti Svetu in Komisiji, od 197/80 do 200/80, 243/80, 245/80 in 247/80, Recueil, str. 3211, točka 18, sodbi Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1995 v zadevi Blackspur in drugi proti Svetu in Komisiji, T-168/94, Recueil, str. II-2627, točka 38, ter z dne 13. decembra 1995 v združenih zadevah Exporteurs in Levende Varkens in drugi proti Komisiji, T-481/93 in T-484/93, Recueil, str. II-2941, točka 80).
- 16 Preveriti je treba, ali so ti trije pogoji v tem primeru izpolnjeni.

Zakonitost ravnanja Komisije

- 17 Tožeče stranke se, da bi dokazale nezakonitost ravnanja Komisije, primarno sklicujejo na kršitev osnovne uredbe in člena 33 ES ter tudi na kršitev načel dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja. Podredno se sklicujejo na kršitev načela varstva zaupanja v pravo.

Trditve strank

— Kršitev osnovne uredbe in člena 33 ES

- 18 Tožeče stranke trdijo, da Komisija ni ravnala zakonito, ko je Uredbo št. 1519/2000 sprejela v nasprotju z določbami osnovne uredbe, zato se lahko uveljavlja odgovornost Skupnosti.
- 19 Gotovo naj bi namreč bilo, da je Komisija pri izračunu zneska zadevne pomoči upoštevala Združene države, Izrael in Turčijo. Po navedbah tožečih strank pa se besedilo osnovne uredbe nanaša na „glavne tretje države proizvajalke in izvoznice“ (člen 4(1)) ter „glavne konkurenčne tretje države“ (člen 4(2) in (5)). Te določbe torej po njihovem mnenju Komisiji jemljejo vsakršno diskrecijsko pravico in jo obvezujejo, da upošteva države, katerih proizvodnja in izvoz paradižnika sta največja. Čeprav Komisija lahko upošteva druge dejavnike, mora vsekakor nujno upoštevati dejavnike, ki so izrecno navedeni v členu 4(2) osnovne uredbe, med katerimi je prvi cena v glavnih tretjih državah. Drugačna razlaga bi pomenila, da bi Komisija lahko samovoljno izbirala referenčne države izvoznice, kar bi jo nazadnje lahko privedlo do tega, da na podlagi izbire referenčnih držav ne bi predvidela nobene pomoči.
- 20 Tožeče stranke trdijo, da je Kitajska od leta 1998 druga največja svetovna proizvajalka paradižnika. Leta 1999 naj bi izvozila več kot 108.246 ton paradižnika, kar je manj kot Turčija (168.691 ton), vendar več kot Združene države (92.913 ton) in Izrael (9557 ton). Poleg tega naj bi se kitajski izvoz v države Evropske skupnosti dvignil na okoli 24.171 ton, kar pomeni 22,30 % skupnega svetovnega izvoza Kitajske. Kitajsko bi bilo torej treba šteti za konkurenčno državo.

- 21 Komisija naj bi torej s tem, ko kitajskih cen ni vključila v izračun proizvodne pomoči, kršila osnovno uredbo, katere določbe naj bi bile jasne in nedvoumne. Tožече stranke trdijo, da naj bi šlo v smislu sodne prakse v zadevi Bergaderm (sodba Sodišča z dne 4. julija 2000 v zadevi Bergaderm in Goupil proti Komisiji, C-352/98 P, Recueil, str. I-5291) za pravno pravilo, ki naj bi podeljevalo pravice posameznikom in katerega kršitev naj bi bila dovolj resna. Ker naj bi bila pooblastila Komisije ob sprejetju Uredbe št. 1519/2000 zelo natančno omejena, naj bi že nezakonitost s strani institucije po njihovem mnenju zadostovala za uveljavljanje nepogodbene obveznosti Skupnosti.
- 22 Poleg tega naj bi Komisija sama zahtevala, naj se ji sporočijo podatki v zvezi s kitajskimi cenami, vendar naj jih ne bi hotela upoštevati, ko jih je dobila.
- 23 Po navedbah tožečih strank Komisija s svojim ravnanjem tudi ni upoštevala političnih ciljev sistema subvencij, ki ga predvideva osnovna uredba. Ti naj bi namreč podprli evropske kmete in industrialce, tako da bi kmetom zagotovili minimalni dohodek in predelovalcem proizvodov na osnovi paradiznika omogočili, da so kos konkurenci iz tretjih držav, katerih surovine se kupujejo po nižji ceni kot na evropskem trgu. Ker Uredba št. 1519/2000 ne upošteva teh ciljev, naj bi kršila tudi člen 33 ES.
- 24 Komisija meni, da je imela široko diskrecijsko pravico za določitev zneska zadevne pomoči. Njeno odgovornost bi bilo torej mogoče uveljavljati samo, če očitno in resno ne bi upoštevala omejitev, določenih za izvajanje njenih pooblastil v smislu sodne prakse iz zgoraj v točki 21 navedene sodbe Bergaderm in Goupil proti Komisiji.

- 25 Komisija opozarja, da je v členu 4 osnovne uredbe dovoljeno določiti najvišjo proizvodno pomoč in da ta pomoč „ne sme presegati razlike med ceno surovin v Skupnosti in ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah in izvoznicah“. Po njenem mnenju torej ni bilo nobenega jamstva, da bo znesek pomoči enak tej razliki.
- 26 Komisija med drugim poudarja, da merila za določitev pomoči niso taksativno določena. V členu 4(2) osnovne uredbe je namreč določeno: „Pri določanju zneska pomoči se [...] upošteva zlasti naslednje [...]“ V tem členu je pod točko c navedena možnost znižanja pomoči, da bi se upoštevalo gibanje količine zunanje trgovine in cen v takšni trgovini. Ker proizvodnja Skupnosti predstavlja precejšen delež trga Skupnosti, to je več ali manj 90 %, je imela Komisija pravico upoštevati te podatke.
- 27 Komisija tožečim strankam tudi očita, da niso nikoli navedle cilja pomoči, to je „da se omogoči prodaja proizvodov Skupnosti“. Meni, da je glede na ta cilj in gospodarske podatke, ki jih je imela na voljo, lahko popolnoma zakonito izključila ceno kitajskega paradižnika.
- 28 Podatke o proizvodnji paradižnika naj bi zagotovili Združene države, Izrael in Turčija, medtem ko kitajski organi niso odgovorili na prošnjo Komisije. Ta je na podlagi tega sklenila, da je treba pomoč za predelovalce za proizvodnjo paradižnikovega koncentrata znižati za 20,54 % zaradi padca vrednosti eura v primerjavi z ameriškim dolarjem (-12,2 %) in zvišanja cene surovin v konkurenčnih tretjih državah, zlasti v Združenih državah (+8,4 %) in Turčiji (+4,4 %).

- 29 Po navedbah Komisije so podatki, razpoložljivi na trgu Skupnosti za paradižnikov koncentrat, kazali upad skupnega uvoza in stabilnost uvoza s Kitajske med letoma 1997 in 1999, na velik dvig cen za proizvode s poreklom iz „Kitajske“ in redno povečevanje izvoza Skupnosti. Ti elementi naj bi potrjevali čisto izboljšanje mednarodnih razmer za proizvodnjo Skupnosti in še vedno omejeno konkurenco s Kitajske. Sprememba pravil izračuna pomoči naj torej ne bi bila potrebna.
- 30 Komisija meni, da čeprav bi upoštevanje cene kitajskih surovin dejansko lahko privedlo do znižanja ocenjene cene surovin glavnih tretjih držav proizvajalk in izvoznic, naj tako znižanje ne bi nujno privedlo do povečanja proizvodne pomoči.
- 31 Vsekakor je morala Komisija, čeprav ni imela odgovora kitajskih organov, znesek proizvodne pomoči določiti pred začetkom tržnega leta 2000/2001. Komisija poudarja, da do tedaj ni nikdar upoštevala cene kitajskega paradižnika in da ni bilo nobenega razloga, da bi jo nenadoma prvič vključila v izračun pomoči.
- 32 V zvezi s kršitvijo člena 33 ES Komisija opozarja, da je cilj proizvodne pomoči omogočiti prodajo proizvodov Skupnosti. Po njenem mnenju tožeče stranke nikakor niso dokazale, da naj bi kršila ta cilj.

— Kršitev načel dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja

- 33 V zvezi s kršitvijo dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja tožeče stranke trdijo, da si Komisija ni prizadevala dobiti kitajskih cen, kot bi to storila skrbna in

preudarna uprava. Komisija naj nato ne bi popravila svoje napake v nasprotju z obveznostjo, ki jo je prevzela, čeprav naj ta popravek ne bi povzročil nobene posebne težave.

- 34 Komisija meni, da je lahko ob upoštevanju ciljev in določb osnovne uredbe določila znesek proizvodne pomoči brez podatkov v zvezi s cenami kitajskega paradižnika. Zato naj ne bi bilo koristno, če bi vztrajala s svojimi prošnjami pri kitajskih organih, prošnjami, na katere ni bilo nikoli odgovora v zvezi z drugimi proizvodnjami.
- 35 Komisija v zvezi z očitkom, da ni spremenila izračuna pomoči, čeprav je vedela za ceno paradižnika, plačano kitajskim proizvajalcem, opozarja, da je prve informacije prejela z dopisom z dne 13. novembra 2000, kar je štiri mesece po sprejetju Uredbe št. 1519/2000. Ker so se informacije nanašale samo na ceno iz ene pogodbe, je Komisija menila, da je nikakor ni mogoče šteti za reprezentativno za ceno kitajske proizvodnje.
- 36 Komisija dalje trdi, da je šele 9. novembra 2001, to je šestnajst mesecev po sprejetju Uredbe št. 1519/2000, prejela morda prepričljivejše številke. Po njenem mnenju si ni bilo mogoče predstavljati, da bi po tako dolgem času spremenila to uredbo, poleg tega pa ji ni nobena zakonodajna določba dovoljevala, da bi opravila tako spremembo za nazaj. To bi lahko storila samo, če bi šlo za tehnično napako. Komisija dodaja, da je bilo tržno leto 2000/2001 končano že več mesecev in da je bil uveden nov mehanizem.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 37 Stranke se ne strinjajo glede razlage določb osnovne uredbe in obsega diskrecijske pravice, ki jo daje Komisiji v zvezi z določitvijo zneska proizvodne pomoči.
- 38 Opozoriti je treba, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da mora biti za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti v smislu člena 288, drugi odstavek, ES izpolnjen niz pogojev, to je nezakonnost ravnanja, ki se očita institucijam, dejanskost škode ter obstoj vzročne zveze med domnevnim ravnanjem in navedeno škodo (sodba Sodišča z dne 29. septembra 1982 v zadevi *Oleifici Mediterranei proti EGS*, 26/81, Recueil, str. 3057, točka 16, ter sodbe Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 1996 v zadevi *International Procurement Services proti Komisiji*, T-175/94, Recueil, str. II-729, točka 44; z dne 16. oktobra 1996 v zadevi *Efisol proti Komisiji*, T-336/94, Recueil, str. II-1343, točka 30, in z dne 11. julija 1997 v zadevi *Oleifici Italiani proti Komisiji*, T-267/94, Recueil, str. II-1239, točka 20).
- 39 V zvezi s prvim pogojem sodna praksa zahteva, da se dokaže dovolj resna kršitev pravnega pravila, ki daje pravice posameznikom (zgoraj v točki 21 navedena sodba *Bergaderm in Goupil proti Komisiji*, točka 42). Glede zahteve, da mora biti kršitev dovolj resna, je odločilno merilo, ki omogoča ugotovitev, da je izpolnjeno, to, da je zadevna institucija Skupnosti očitno in hudo prekoračila omejitve, ki veljajo za njeno diskrecijsko pravico. Če ima ta institucija le precej omejeno diskrecijsko pravico ali je celo nima, lahko že samo kršitev prava Skupnosti zadostuje za ugotovitev dovolj resne kršitve (sodba Sodišča z dne 10. decembra 2002 v zadevi *Komisija proti Camar in Tico*, C-312/00 P, Recueil, str. I-11355, točka 54, ter sodba Sodišča prve stopnje z dne 12. julija 2001 v združenih zadevah *Comafrica in Dole Fresh Fruit Europe proti Komisiji*, T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 in T-225/99, Recueil, str. II-1975, točka 134).

- 40 Zlasti ugotovitev nepravilnosti, ki jo v podobnih okoliščinah navadno preudarna in skrbna uprava ne bi zagrešila, omogoča sklepanje, da je ravnanje institucije pomenilo nezakonitost te vrste, da se lahko uveljavlja odgovornost Skupnosti na podlagi člena 288 ES (zgoraj v točki 39 navedena sodba Comafrika in Dole Fresh Fruit Europa proti Komisiji, točka 134).
- 41 Zato je treba najprej preučiti določbe osnovne uredbe, da bi določili obseg diskrecijske pravice Komisije, in nato preveriti, ali je v tem okviru to uredbo kršila ali ne, tako da se lahko uveljavlja njena odgovornost.

— Diskrecijska pravica Komisije na podlagi osnovne uredbe

- 42 Opozoriti je treba, prvič, da ima v skladu z ustaljeno sodno prakso zakonodajalec Skupnosti široko diskrecijsko pravico v okoliščinah, v katerih je treba oceniti zapleten ekonomski položaj, kot je to na področju skupne kmetijske in ribiške politike. Ta pravica se ne uporablja izključno za naravo in področje uporabe ukrepov, ki jih je treba sprejeti, ampak v glavnem tudi za ugotovitev osnovnih podatkov. Zato se mora presoja sodišča, ki mu je predloženo vprašanje, ali je domnevna kršitev pravnega pravila dovolj resna, omejiti na preučitev, ali ni institucija, ki se ji očita navedena kršitev, očitno nepravilno uporabila svoje diskrecijske pravice oziroma zlorabila pooblastila, ali zadevni organ ni očitno prekoračil meja svoje diskrecijske pravice (v zvezi s tem glej sodbe Sodišča z dne 27. junija 1989 v zadevi Leukhardt, 113/88, Recueil, str. 1991, točka 20; z dne 19. februarja 1998 v zadevi NIFPO in Northern Ireland Fishermen's Federation, C-4/96, Recueil, p. I-681, točki 41 in 42; z dne 5. oktobra 1999 v zadevi Španija proti Svetu, C-179/95, Recueil, str. I-6475, točka 29; z dne 25. oktobra 2001 v zadevi Italija proti Svetu, C-120/99, Recueil, str. I-7997, točka 44, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 11. septembra 2002 v zadevi Pfizer Animal Health proti Svetu, T-13/99, Recueil, str. II-3305, točki 166 in 168).

- 43 Drugič, Komisija ima tudi na podlagi osnovne uredbe široko diskrecijsko pravico pri določanju proizvodne pomoči.
- 44 Res je, da je v uvodni izjavi 2 osnovne uredbe navedeno, da „so nekateri predelani proizvodi posebej pomembni v sredozemskih regijah Skupnosti, kjer so proizvodne cene občutno višje od tistih v tretjih državah“, in da je v uvodni izjavi 4 te uredbe navedeno, da „mora znesek pomoči izravnati razliko med cenami, plačanimi proizvajalcem v Skupnosti, in cenami, plačanimi v tretjih državah“. Vendar pa je v slednji uvodni izjavi dodano, „ker je torej treba določiti osnovo za izračun, ki bo upoštevala to razliko in vpliv sprememb najnižje cene, brez poseganja v uporabo nekaterih tehničnih elementov“. Dodatek prislova „zlasti“ za „ki bo upoštevala“ v nekaterih jezikovnih različicah kaže, da je treba za določitev zneska proizvodne pomoči v vsakem primeru upoštevati razliko med cenami, plačanimi proizvajalcem v Skupnosti, in cenami, plačanimi v tretjih državah, ter vpliv sprememb najnižje cene, in da se poleg teh dejavnikov lahko upoštevajo tudi drugi elementi, o katerih prosto presodi Komisija.
- 45 Podrobna pravila o proizvodni pomoči so določena v členu 4 osnovne uredbe. V odstavku 1 tega člena je določeno, da proizvodna pomoč „ne sme presegati razlike med najnižjo ceno, plačano proizvajalcem v Skupnosti, in ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah in izvoznicah“. Ta določba se ne sme razlagati tako, da mora biti proizvodna pomoč enaka tej razliki, kar ne bi Komisiji pustilo nobene diskrecijske pravice.
- 46 Člen 4(2) osnovne uredbe tudi obvezuje Komisijo, da določi znesek proizvodne pomoči „tako, da omogoči, da se proizvodi Skupnosti prodajo v mejah, določenih v odstavku 1“. Potem ko je v tej določbi določen ta cilj, so navedeni nekateri elementi, ki jih je treba upoštevati za določitev tega zneska. Prisotnost v tem okviru

prislova „zlasti“ in veznika „in“ med b in c pomeni, da presoja teh treh meril, ki jo opravi Komisija, predpostavlja, da morajo biti skupaj na voljo določena nepogrešljiva dejstva in številke, kot so zlasti cena surovin v Skupnosti in cena surovin v glavnih konkurenčnih tretjih državah ter tudi znesek pomoči, določen za predhodno tržno leto. Iz tega sledi tudi, da ta seznam obveznih meril ne more biti taksativen, kar kaže, da je Komisiji podeljena diskrecijska pravica v mejah, določenih v členu 4(1), in pod pogojem upoštevanja postopkovnih omejitev, ki urejajo njeno uporabo.

47 Iz tega sledi, da ima Komisija načeloma široko diskrecijsko pravico pri določitvi pomoči. Ta diskrecijska pravica pa ne zajema niza dejstev in števil, ki ustrezajo merilom, ki jih mora obvezno upoštevati, kot so cene surovin v glavnih tretjih državah v smislu člena 4(2)(a) osnovne uredbe.

48 Na podlagi zgoraj navedenih načel je treba preveriti utemeljenost trditev tožečih strank glede nezakonitega ravnanja Komisije. V tem okviru Sodišče prve stopnje meni, da je treba najprej oceniti utemeljenost tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načel dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja.

— Kršitev načel dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja

49 Komisija ima diskrecijsko pravico, vendar mora na podlagi načel dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja zbrati nepogrešljiva dejstva za uresničevanje svoje

diskrecijske pravice. V skladu z ustaljeno sodno prakso je namreč, kadar ima institucija Skupnosti široko diskrecijsko pravico, upoštevanje procesnih jamstev, ki jih podeljuje pravni red Skupnosti, še bolj temeljnega pomena. Med temi jamstvi je zlasti obveznost, da pristojna institucija skrbno in nepristransko preuči vse ustrezne elemente posameznega primera. Samo tako lahko sodišče Skupnosti preveri, ali so bile dejanske in pravne okoliščine, od katerih je odvisno uresničevanje diskrecijske pravice, izpolnjene (v zvezi s tem in po analogiji glej sodbo Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14; sodbe Sodišča prve stopnje z dne 18. septembra 1995 v zadevi Nölle proti Svetu in Komisiji, T-167/94, Recueil, str. II-2589, točka 73 in naslednje; z dne 19. februarja 1998 v zadevi Eyckeler & Malt proti Komisiji, T-42/96, Recueil, str. II-401, točka 165; z dne 9. julija 1999 v zadevi New Europe Consulting in Brown proti Komisiji, T-231/97, Recueil, str. II-2403, točka 37 in naslednje, ter zgoraj v točki 42 navedeno sodbo Pfizer Animal Health proti Svetu, točka 171).

50 V okviru uporabe osnovne uredbe je obveznost skrbnega ravnanja pomenila zlasti dolžnost, da se zberejo vsa nepogrešljiva dejstva, določena v členu 4(2) navedene uredbe, ki bi lahko pomembno vplivala na rezultat postopka odločanja, da bi Komisiji omogočili polno in pravilno uresničevanje njene diskrecijske pravice. Glede na to določbo ni sporno, da je bila v tem primeru cena surovin s poreklom iz Kitajske eden od nepogrešljivih elementov, ki jih je Komisija morala upoštevati za izračun zneska proizvodne pomoči, saj je Kitajska v času določitve pomoči veljala za eno od glavnih tretjih držav v konkurenci s proizvodnjo Skupnosti.

51 V tem pogledu ni sporno, da se je Komisija zadovoljila s tem, da je kitajski delegaciji pri Evropski uniji poslala samo en dopis z dne 4. februarja 2000, v katerem jo je zaprosila za potrebne informacije, vendar nanj ni prejela odgovora, vendar kljub temu do julija 2000 ni naprej ukrepala v tej smeri.

52 Vendar pa naj bi upoštevanje načela dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja glede na nepogrešljivo naravo informacij o ceni surovin s poreklom iz Kitajske za presojo Komisije zahtevalo, da Komisija sprejme nadaljnje ukrepe, da bi od kitajskih organov dobila potrebne informacije, na primer tako, da bi poslala pisne opomine ali prek telefonskih stikov s stalnim predstavnikom Ljudske republike Kitajske pri Evropski uniji. V tem pogledu molk kitajskih organov, ki je po mnenju Komisije „del dolge tradicije zavračanja ali nesposobnosti odgovora na kakršne koli informacije o podobnih vprašanih“, ne more upravičiti nedejavnosti Komisije, češ da naj bi obstajala neovrgljiva domneva, da potrebne informacije ne bodo na voljo ali da bo vsaka nadaljnja zahteva naletela na enak molk. Nasprotno, ta molk bi moral glede na nepogrešljivo naravo zadevnih informacij za zakonitost uresničevanja diskrecijske pravice pri določitvi zneska pomoči še bolj spodbuditi službe Komisije, da se pravočasno dodatno potrudijo, da pridobijo navedene informacije, namesto da so ostale popolnoma nedejavne.

53 Glede kitajske pogodbe, ki je bila 13. novembra 2000 poslana g. Fischlerju, drži, da Komisija ni mogla upoštevati številke iz te pogodbe, ki je začela veljati 15. marca 2000, ker se je morala na podlagi člena 4(6) osnovne uredbe opreti na cene iz leta 1999. Vendar pa naj bi glede na načeli dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja ter ob upoštevanju molka kitajskih organov, ki je sledil dopisu Komisije z dne 4. februarja 2000, minimalno prizadevanje, ki bi ga morali pričakovati od skrbne ustanove v tem primeru, vključevalo vsaj to, da bi Komisija navedene organe vprašala, ali so te cene reprezentativne za cene, ki so se uporabljale leta 1999, in to zlasti glede na okoliščino, da se je pogodba nanašala na regijo Xinjiang, ki po navedbah tožečih strank predstavlja pomemben delež kitajske proizvodnje predelane paradiznika. To bi morala Komisija storiti še toliko bolj, ker je F. Fischler sam poudaril, da „Komisija ni mogla šteti, da je cena, navedena v zasebni pogodbi, reprezentativna za nacionalno povprečno ceno proizvodnje paradiznika za tržno leto 2000/2001, če te cene ni uradno potrdila kitajska vlada“.

54 Iz navedenega izhaja, da nedejavnost Komisije, ki je sledila dopisu z dne 4. februarja 2000, pomeni dovolj resno kršitev načel dolžnosti skrbnega ravnanja in dobrega upravljanja v smislu sodne prakse.

— Kršitev osnovne uredbe

55 V členu 4(1) osnovne uredbe je določeno, da proizvodna pomoč ne sme presegati razlike med najnižjo ceno, plačano proizvajalcem v Skupnosti, ter ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah in izvoznicah. V skladu s členom 4(2) navedene uredbe se pri določanju tega zneska upošteva zlasti razlika med ceno surovin v Skupnosti in ceno v večjih konkurenčnih tretjih državah.

56 Tožeče stranke trdijo, da bi morala Komisija na podlagi teh določb upoštevati ceno kitajskih surovin, ker je bila Kitajska druga največja svetovna izvoznica paradiznika.

57 Ugotoviti je treba, da osnovna uredba določa, da je treba upoštevati ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah in izvoznicah ali konkurenčnih tretjih državah. Kitajska je bila ena od takih držav. Komisija je torej morala upoštevati kitajsko ceno od trenutka, ko je Kitajska postala ena od teh držav.

58 Komisija ne zanika, da je bila Kitajska ena od glavnih držav proizvajalk paradiznika. Njene službe so poleg tega prvič zaprosile kitajske organe za informacije v začetku leta 2000, vendar ti na to prošnjo niso odgovorili.

59 Komisija trdi, da je bilo vprašanje, pred katerim se je znašla, ali lahko brez teh informacij vendarle določi znesek proizvodne pomoči na podlagi svoje diskrecijske pravice in ob upoštevanju ciljev te pomoči, to je „da se omogoči prodaja proizvodov Skupnosti“. Poudarja, da ni do tedaj nikoli upoštevala cene kitajskega paradižnika in da ni bilo potrebe po spremembi pravil o izračunu pomoči, še zlasti ker je šlo za zadnjo določitev pomoči pred reformo sistema proizvodne pomoči.

60 Te trditve niso prepričljive. Dejstvo, da ni Komisija nikoli prej upoštevala cene kitajskega paradižnika, ne more upravičiti dejstva, da je še naprej ni upoštevala, če so, kot to ni sporno, to zahtevale tržne razmere. Prav tako dejstvo, da je šlo za zadnjo določitev pomoči pred reformo sistema proizvodne pomoči, ne more upravičiti, da pomoč določi pod pogoji, ki niso v skladu z osnovno uredbo. Sicer je res, da je ta uredba Komisiji omogočala upoštevati druga merila in prilagoditi znesek pomoči glede na ta dodatna merila. Vendar pa, kot je navedeno v zgornji točki 50 in naslednjih, ji ni dovoljevala izločiti cene surovin ene od glavnih konkurenčnih tretjih držav, ker izrecno določa uporabo tega podatka.

61 Ker v Uredbi št. 1519/2000 ni nikjer upoštevana cena surovin ene od glavnih držav proizvajalk in izvoznic, to je Kitajske, ta uredba ne upošteva obveznih pogojev, določenih v členu 4(1) in (2) osnovne uredbe. Taka nezakonitost, ki pomeni dovolj resno kršitev pravila, katerega cilj je dati pravice posameznikom, je ustrezna za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti zaradi njenih škodljivih posledic.

- 62 Ker je treba ugoditi tožbenemu razlogu tožečih strank, ki se nanaša na kršitev osnovne uredbe, ni treba preučiti tožbenega razloga, ki se nanaša na kršitev načela varstva zaupanja v pravo, na katero se tožeče stranke sklicujejo podredno.

Škoda

Trditve strank

- 63 Tožeče stranke trdijo, da njihova škoda ustreza natančno razliki med zneskom pomoči, ki je bil določen v Uredbi št. 1519/2000, in zneskom, ki bi bil uporabljen, če bi Komisija upoštevala kitajske cene.
- 64 Tožeče stranke so na podlagi podatkov v zvezi s kitajsko ceno iz potrdila, pridobljenega od kitajskih organov septembra 2001, izračunale znesek pomoči, ki bi moral biti izplačan za tržno leto 2000/2001. Upoštevanje Kitajske v izračunu povprečne cene v glavnih tretjih državah proizvajalkah paradižnika po njihovem mnenju jasno zniža to ceno, zato postane razlika med ceno, plačano kmetom, in ceno v glavnih tretjih državah izvoznih jasno višja, kot jo je izračunala Komisija. Po mnenju tožečih strank je industrija za vsakih 100 kg paradižnikovega koncentrata 28/30 dobila 4,031 eura manj, kot bi morala dobiti, če bi bila upoštevana kitajska cena. To pomeni, da naj bi industrija prejela 23 % nižjo pomoč, kot bi jo morala prejeti. Gre torej za odstotek, ki naj bi ga tožeče stranke imele pravico zahtevati od Komisije.
- 65 Poleg tega tožeče stranke menijo, da so utrpeli in še trpijo precejšnjo premoženjsko škodo, povezano ne samo s tem, da jim Skupnost ni plačala dolgovanega zneska,

ampak tudi z deprecijacijo in dejstvom, da bi jim zneski, ki bi jih prejele, če bi Komisija pravilno izračunala znesek pomoči za izplačilo, omogočili, da bi prejele vsaj donos, kakršnega bi jim prinesel polog na bančne račune.

- 66 Tožeče stranke trdijo, da je bila pomoč, ki jim je bila dodeljena, zaradi uporabe napačne in nezakonite metode izračuna, nižja, kot bi morala biti. Zaradi napake, ki jo je storila Komisija, in zavrnitve, da jo popravi, naj bi tožeče stranke utrpele določeno škodo. Ker njihova škoda izvira iz nezakonitega ravnanja Komisije, je vzročna zveza po njihovem mnenju dokazana.
- 67 Komisija opozarja, da mora biti v skladu z ustaljeno sodno prakso, škoda, katere povračilo se zahteva, dejanska in gotova. Čeprav bi upoštevanje cene kitajskih surovin sprva lahko privedlo do občutnega znižanja ocenjene cene surovin glavnih držav proizvajalk in izvoznic, to znižanje ob upoštevanju diskrecijske pravice, ki jo je imela Komisija, ne bi nujno povzročilo povečanja proizvodne pomoči.
- 68 Še zlasti po njenem mnenju to povečanje pomoči zagotovo ni moglo biti enako razliki, ki temelji na izračunu cene surovin v glavnih državah proizvajalkah in izvoznicah z upoštevanjem in brez upoštevanja cene kitajskega paradižnika.
- 69 Zato Komisija meni, da je znesek škode, ki ga navajajo tožeče stranke, hipotetičen in ga Sodišče prve stopnje ne more sprejeti. Enak sklep naj bi veljal za premoženjsko škodo, na katero se sklicujejo.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 70 Opozoriti je treba, da mora biti v skladu s sodno prakso (sodbi Sodišča z dne 27. januarja 1982 v zadevi De Franceschi proti Svetu in Komisiji, 51/81, Recueil, str. 117, točka 9, ter v združenih zadevah Birra Wührer in drugi proti Svetu in Komisiji, 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 in 5/81, Recueil, str. 85, točka 9, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 18. maja 1995 v zadevi Wafer Zoo proti Komisiji, T-478/93, Recueil, str. II-1479, točka 49) škoda, katere povračilo se zahteva, dejanska in gotova.
- 71 Tožeča stranka mora sodišču Skupnosti predložiti dokaze, da bi ugotovilo obstoj in obseg take škode (sodba Sodišča z dne 21. maja 1976 v zadevi Roquette Frères proti Komisiji, 26/74, Recueil, str. 677, točke od 22 do 24, in sodbi Sodišča prve stopnje z dne 9. januarja 1996 v zadevi Koelman proti Komisiji, T-575/93, Recueil, str. II-1, točka 97, ter z dne 28. aprila 1998 v zadevi Dorsch Consult proti Svetu in Komisiji, T-184/95, Recueil, str. II-667, točka 60).
- 72 Tožeče stranke ocenjujejo, da je njihova škoda natančno enaka razliki med zneskom pomoči, ki je bil določen v Uredbi št. 1519/2000, in zneskom, ki bi bil uporabljen, če bi Komisija upoštevala kitajske cene.
- 73 Najprej je treba poudariti, da so kitajske cene, na katere se opirajo, cene, ki so jih dobile prek španskih diplomatskih služb v Pekingju. Gre za povprečno ceno paradižnika, plačano proizvajalcem v provinci Xinjiang, ki po mnenju tožečih strank predstavlja 88 % kitajske proizvodnje predelane paradižnika. Komisija te številke

izpodbija, ker naj bi predstavljale spodnje povprečje. Komisija naj poleg tega ne bi bila sposobna presoditi, ali so bile v skladu z določbami osnovne uredbe. Pri oceni zapletenega ekonomskega položaja pa se njena diskrecijska pravica uporablja tudi za ugotovitev osnovnih podatkov (v zvezi s tem glej sodbo Sodišča z dne 29. oktobra 1980 v zadevi Roquette proti Svetu, 138/79, Recueil, str. 3333, točka 25).

74 Ker osnovna uredba daje Komisiji določeno diskrecijsko pravico pri določitvi zneska pomoči, ni mogoče z gotovostjo določiti vpliva upoštevanja cene, plačane kitajskim proizvajalcem paradiznika, na znesek pomoči. V členu 4(1) ni določeno, da mora biti pomoč za proizvodnjo enaka razliki med najnižjo ceno, plačano proizvajalcem v Skupnosti, in ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah. Določena je samo zgornja meja.

75 V zvezi s tem je treba poudariti, da dejstvo, da je Komisija v preteklosti lahko določila znesek pomoči v višini, ki je izražala natančno razliko med najnižjo ceno, plačano proizvajalcem v Skupnosti, ter ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah in izvoznih, Komisije ni nikakor obvezovalo, da ohrani pomoč v tej višini. Bilo bi celo v nasprotju z besedilom in namenom osnovne uredbe, če Komisija ne bi upoštevala razvoja položaja na mednarodnih trgih in bi s tem morda otežila prodajo proizvodov Skupnosti.

76 Tožeče stranke se torej ne morejo sklicevati na pravico do najvišje pomoči, enake razliki med najnižjo ceno, plačano proizvajalcem v Skupnosti, in ceno surovin v glavnih tretjih državah proizvajalkah po upoštevanju kitajskih cen.

77 Zato škoda, ki so jo izračunale tožeče stranke in je podrobno opredeljena v tabeli v Prilogi A.27 k tožbi, ne more biti gotova.

78 Ker vsi pogoji, ki morajo biti izpolnjeni za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti, niso bili izpolnjeni, je treba tožbo zavrniti.

Stroški

79 V skladu s členom 87(3) Poslovnika Sodišča prve stopnje lahko Sodišče prve stopnje odloči, da se v izjemnih okoliščinah stroški delijo. Čeprav tožeče stranke niso uspele, je za odločitev o poravnavi stroškov vseeno treba upoštevati ravnanje tožene stranke, ki ni bilo v skladu s predpisi Skupnosti.

80 Sodišče prve stopnje bo torej opravilo pravično presojo okoliščin primera, če odloči, da tožeče stranke nosijo pet šestin svojih stroškov in Komisija nosi poleg svojih stroškov še eno šestino stroškov tožečih strank.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (tretji senat)

razsodilo:

- 1. Tožba se zavrne.**
- 2. Tožeče stranke nosijo pet šestin svojih stroškov in Komisija nosi poleg svojih stroškov še eno šestino stroškov tožečih strank.**

Azizi

Dehousse

Cremona

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourggu, 17. marca 2005.

Sodni tajnik

Predsednik

H. Jung

J. Azizi